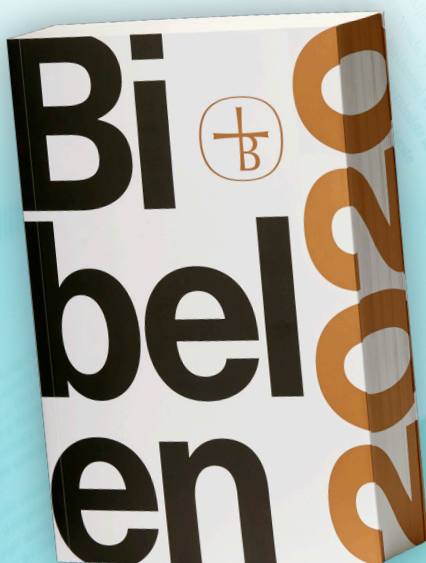

NYHED
udkommer
den 20. marts

Pressemeddelelse

DANMARK FÅR EN NY BIBEL

Bibelselskabet udgiver den 20. marts 2020 en ny oversættelse af hele Bibelen. *Bibelen 2020* udkommer både som trykt bog, som e-bog og som lydbog.

Nu udkommer Bibelen i en ny oversættelse, hvor flow og forståelse er i fokus. Det er en målsprogsorienteret oversættelse, hvor målsproget er nudansk – det sprog vi taler med hinanden, mundret og velegnet til højtlesning.

Bibelen 2020 har været næsten 20 år undervejs. Den er oversat fra grundspregene af eksperter i hebraisk og græsk og bearbejdet af forfattere og sprogfolk med indgående kendskab til moderne dansk. I processen har over 500 mennesker rundt om i hele Danmark læst med og givet respons på oversættelsen. Læsegruppernes kommentarer har været værdifulde i oversætternes arbejde og i flere tilfælde haft betydning for de endelige formuleringer i bogen.

Nu forstår jeg faktisk, hvad det betyder, det, der står i Bibelen.

*Elev i 9. klasse,
testlæser på Bibelen 2020*

Hvad skal vi med en ny oversættelse?

Der er en del ord og begreber, der har fået en anden betydning, siden den autoriserede oversættelse af Bibelen udkom i 1992. Generalsekretær i Bibelselskabet, Birgitte Stoklund Larsen, siger om den nye oversættelse:

”De bibelske fortællinger er grundfortællinger i vores kultur. De skal selvfølgelig være tilgængelige, så de kan læses og forstås af moderne mennesker og opleves som stadig vedkommende og relevante. I Bibelen 2020 taler Gud moderne dansk. Kan Gud det? Selvfølgelig. Gud taler det sprog, vi taler”.

Bibelen 2020

Udkommer den
20. marts 2020
på Bibelselskabet

Den trykte bog
1672 sider
15 x 22 x 4,2 cm
Brede flapper og tryk
på snitfladen
Ca. 1,3 kg.
1. udgave, 1. oplag, 2020
ISBN 978-87-7523-990-0
Kr. 399,95 (vejl.)

Lydbog
Hele *Bibelen 2020*
udkommer som lydbog
til download. I alt mere
end 70 timers indlæsning.
Bibelsens 66 skrifter
udkommer desuden som
separate lydbøger til
streaming hos diverse
streamingtjenester.

E-bog
Hele *Bibelen 2020*
udkommer som e-bog
til download.
Bibelsens 66 skrifter
udkommer desuden
som separate bøger til
streaming hos diverse
streamingtjenester

Bibelen 2020 udkommer som både trykt bog, e-bog og lydbog. Det sidste er helt nyt – Bibelselskabet har ikke før udgivet hele Bibelen på lyd. Det giver endnu flere mennesker adgang til Bibelsens kulturbærende fortællinger.

Festlig fejring over hele landet – og med kongeligt besøg i København
Dronning Margrethe er protektor for Bibelselskabet. Op til udgivelsen får hun overrakt sit eget eksemplar af *Bibelen 2020*, og når udgivelsen af Danmarks nye bibel markeres søndag den 22. marts i alle landets domkirker, deltager Dronning Margrethe i festgudstjenesten i Vor Frue Kirke i København.

Bibelen 2020 må gerne omtales, men ikke anmeldes før udgivelsesdagen den 20. marts 2020.

Pressekontakt:
Generalsekretær Birgitte Stoklund Larsen,
bsl@bibelselskabet.dk, tlf. 2942 0521

For kontakt til oversættere mv.:
Forlagschef Lisbeth Elkjær Øland,
leo@bibelselskabet.dk, tlf. 6178 1980

Find mere information om *Bibelen 2020* på bibelen2020.dk
Find pressebilleder mv. på bibelselskabet.dk/presse

Fakta om Bibelen 2020

Oversat fra grundteksterne

Hovedpunkter om *Bibelen 2020*

Bibelen 2020 er en oversættelse af hele Bibelen, oversat fra grundteksterne på hebraisk og græsk. *Bibelen 2020* består af en nyoversættelse af Det Gamle Testamente og en revideret udgave af Den Nye Aftale – Det Nye Testamente på nudansk, som udkom første gang i 2007.

20 år undervejs

Bibelen 2020 har været næsten 20 år undervejs, og bag oversættelsen står et team på mere end 30 forskere, sprogfolk og konsulenter. En række prøveoversættelser af nogle af skrifterne er blevet udgivet i processen, og mere end 70 frivillige læsegrupper, omkring 500 personer, har givet respons på nyoversatte tekster fra Det Gamle Testamente i vinteren 2017-18.

Ikke slang

Bibelen 2020 er en målsprogsorienteret og meningsbaseret oversættelse; sproget er mundret og nudansk, men ikke slang.

Nye titler

Bibelen består af 66 bøger, og i *Bibelen 2020* har de alle fået nye titler; fx har Første Mosebog fået titlen *Begyndelsen*, og Lukasevangeliet hedder på nudansk *Gode nyheder til fattige*. Hver bog er forsynet med en kort introduktion, og bagerst er der et efterord med ideer til, hvor man kan begynde sin læsning. Teksten er sat i én spalte uden fodnoter og krydsreferencer for at øge læsbarheden.

Et supplement

Bibelen 2020 erstatter ikke den autoriserede oversættelse fra 1992, men er et supplement.

Støtte

Arbejdet med *Bibelen 2020* er muliggjort af støtte fra Aage og Johanne Louis-Hansens Fond, Augustinus Fonden og Edith og Godtfred Kirk Christiansens Fond.

Flow og forståelighed

Sproget i *Bibelen 2020*

I *Bibelen 2020* er der lagt vægt på flow og forståelighed. Nye læsere kan begynde her. Sproget er nudansk, forstået som det sprog, vi taler med hinanden. Oversætternes testspørgsmål har været: Forstår Patrick på 16 år dette? Forstår den 48-årige sygeplejerske det? Hensigten er at få meningen i teksten frem, ikke at oversætte konkrete udtryk direkte. Fx hedder det i *Bibelen 2020* ikke, at de "spænder bæltet op om lænden", men at de "gør sig klar". Et billede går tabt i oversættelsen, men til gengæld er det umiddelbart forståeligt.

Meningen

Der er nogle ord, som betyder én ting i Bibelen, men har en anden betydning i almindelig, daglig tale. Der er også ord, der har fået en anden betydning, siden den autoriserede oversættelse af Bibelen udkom i 1992.

Spottede Jesus

Når det i Markusevangeliet fortælles, at folk gik forbi tre kors og ”spottede Jesus”, så ved en erfaren bibellæser, at de hånede ham, men Patrick på 16 vil nok mene, at de fik øje på ham. Den slags imødegår den nye oversættelse, så teksten bliver nudansk.

Mundtlighed

Mundtligheden er vægtet højt i oversættelsen; oversætterne af Det Gamle Testamente har læst teksterne op undervejs. Det har været et mål, at teksterne skal være gode at læse op. Det mundtlige sprog understøtter, at Bibelen er en bog, der ofte læses i fællesskab – og læses op. Se fx Jobs Bog kap. 38 ff., hvor Gud selv tager ordet og taler til Job.

Bibelske kernebegreber forklaret

Bibelen 2020 er en bibel til den dansker, der ikke kender til ”kirkeligt klubsprog”. Hvad gør man i en sådan oversættelse med bibelske og kristne kernebegreber, som måske ikke længere er alment forståelige – eller har en helt anden betydning i almindelig sprogbrug? *Bibelen 2020* er gået to veje:

Synd forklaret

Nogle ord er blevet omskrevet eller forklaret. Det gælder fx et begreb som synd, der – bestemt af sammenhængen – er oversat med flere forskellige ord: det onde (Første Mosebog kap. 4 vers 7), det stik modsatte af, hvad Gud vil have (Første Mosebog kap. 13 vers 13), urenhed (Fjerde Mosebog kap. 31 vers 20), fejl eller fejltrin (Salmernes Bog kap. 32), svigt (Jeremias’ Bog kap. 14 vers 20), selvoptagethed, begær og modstand mod Gud (Paulus’ Brev til Romerne kap. 5 – 8).

Lykke og styrke

Andre ord er blevet fastholdt, men med en ”funktionsbeskrivelse”. Det gælder fx velsignelse, der i dag ofte bruges synonymt med tilladelse, men i Det Gamle Testamente handler det om trivsel, mange børn, lykke, styrke og held. I den nye oversættelse siger Gud fx til Moses: ”Jeg vil velsigne jer og give jer lykke og styrke” (Anden Mosebog kap. 20 vers 24).

Kendte bibelsteder lyder anderledes i *Bibelen 2020*

Hvordan lyder juleevangeliet og skabelsesberetningen? Velsignelsen og de ti bud? De kendte steder i Bibelen lyder ikke helt, som de plejer:

Tage ansvar

Skabelsesberetningen – Første Mosebog kap. 1. Gud velsigner menneskene og siger: ”Få børn, og bliv så mange, så I kan fylde hele jorden og tage ansvar for fiskene i havet, fuglene i luften og alle dyrene på jorden.” (1992-oversættelsen: ”Bliv frugtbar og talrige, opfyld jorden, og underlæg jer den; hersk over havets fisk, himlens fugle og alle dyr, der rører sig på jorden!”)

Utroskab

De ti bud – Anden Mosebog kap. 20. I de ti bud lyder sjette bud fx nu: ”Du må ikke begå utroskab” (i 1992-oversættelsen: ”Du må ikke bryde ægteskabet”, i 1931-oversættelsen og tidligere: ”Du må ikke bedrive hor”).

Velsignelsen

Den aronitiske velsignelse – Fjerde Mosebog kap. 6 vers 24-26 lyder nu: ”Må Gud velsigne dig og passe på dig. Må Gud se dig og holde hånden under dig. Må Gud glæde sig over dig og give dig fred.”

Noas skib

Også andre kendte ord er ændret, bl.a. ”Noas skib” (tidligere Noas ark, Første Mosebog kap. 6 – 9); ”Kisten med den hellige aftale” (tidligere pagtens ark, fx Josvabogen kap. 3 – 4), loven om spedalskhed hedder nu ”Loven om hudsygdom” (Tredje Mosebog kap. 13).

Patrick fra Herlev og de rigtige læsere har været med i oversættelsen

Patrick på 16 år

En bog skal have læsere – det skal Bibelen også. Læserne har spillet en stor rolle i oversætterarbejdet. Både i skikkelse af personer som Patrick på 16 år fra Herlev og den 48-årige sygeplejerske. Disse personer har været test-argumenter for konkrete oversættelsesvalg: Ved Patrick, at klage betyder sørge? At spotte betyder håne og ikke se? At hellig ikke betyder hyklerisk? Har han nogen ide om, hvad avner, aks og andre udtryk fra natur og landbrug er?

Mere end 70 læsegrupper

Og i skikkelse af konkrete testlæsere: Bibelselskabet inviterede i 2017 danskerne til at læse med på nyoversatte skrifter fra Det Gamle Testamente. Mere end 70 læsegrupper tog imod invitationen, i alt omkring 500 personer. Der var læsegrupper over hele landet, og de var meget forskellige: folkeskole-, efterskole- og gymnasieelever, to veninder, et kærestepar. Der var garvede bibellæsere og præster, som læste med deres konfirmandhold. Tilbagemeldingerne fra læsegrupperne har haft betydning for den endelige oversættelse, og læsegrupperne har kommenteret på alt lige fra landbrugsterminologi, bibelske kernebegreber og offertyper til stilleje, poesi og sprog for krop, køn og seksualitet.

Metersystemet

Noa er gået over til metersystemet

Metersystemet blev indført i Danmark ved lov i 1907, men i 1900-tallets bibeloversættelser blev gamle måleenheder fastholdt. I *Bibelen 2020* er fx alen og favn omregnet til metermål, hhv. 50 centimeter og to meter (fx når Gud beder Noa bygge et skib i Første Mosebog kap. 6, eller når dimensionerne i Salomons tempel beskrives i Første Kongebog kap. 6). Det samme gælder vægtenheder, fx når Gud giver Moses instruks om, hvordan han skal blande vellugtende olie (Anden Mosebog kap. 30).

Mennesker

En mindre kønnet bibel

Bibelen er blevet til i et patriarkalsk samfund, og det skal en oversættelse ikke skjule. Men en moderne bibeloversættelse må forholde sig til den sproglige udvikling, der fx har sendt brugen af generisk maskulinum på retur. Det har især i visdomslitteratur som Ordsprogenes Bog eller Salmernes Bog været udfordrende. Nogle steder har løsningen være at bruge ”menneske” eller ”mennesker” i stedet for ”mand”, andre steder i stedet for ”den mand, der ...” at skrive ”dem, der ...” (fx Salmernes Bog kap. 37 vers 23-24).

Kære venner

Det kan også bemærkes, at Paulus i sine breve i *Bibelen 2020* skriver ”Kære venner” frem for ”Kære brødre”, hvis det fremgår af sammenhængen, at her tales der både til mænd og kvinder (Paulus’ Brev til Galaterne kap. 4 vers 12). *Bibelen 2020* følger her en international tendens.

Betydning og klarhed

Kan nudansk være poetisk?

Hebraisk poesi benytter sig af metaforer og sproglige billeder, der forudsætter en viden om landbrugssamfund i Mellemøsten, for at kunne afkodes. Hvad gør man så, når man skal oversætte til dansk? I *Bibelen 2020* veksles der mellem to strategier: enten udfoldes betydningen af et konkret, poetisk billede (se fx Højsangen kap. 4 vers 1-2) – eller der tilstræbes en minimalistisk klarhed, hvor meningen formidles (se fx Salmernes Bog kap. 100 vers 3).

Ord på prøve

Og englene? De er stadig i Bibelen

Undervejs i oversættelsesarbejdet er der afprøvet flere forskellige løsninger på konkrete problemer. Hvad gør man fx når engle i Det Gamle Testamente er meget anderledes end de yndige, vingede væsener, vi kender fra julepynt? I Bibelen er englene Guds sendebud eller udsendinge, så i stedet for at bruge ordet engle, kaldte man dem udsendinge i 2014 i en prøveoversættelse af Første Mosebog. Det reagerede flere læsere på, ligesom der også var fortalere blandt oversætterne for fortsat at kalde Guds sendebud for engle – så englene er tilbage i *Bibelen 2020*, hvor det så til gengæld er søgt understreget på forskellig vis, at englene er udsendt fra Gud.

Udsendt fra Gud

Alle disse fakta og meget mere ved de dygtige oversættere, og de vil være glade for at fortælle. Det er også muligt at kontakte læsegrupperne rundt om i landet og høre om deres oplevelser. Kontakt Lisbeth Elkjær Øland (forlagschef), leo@bibelselskabet.dk, tlf. 6178 1980.

Læs mere om *Bibelen 2020* på bibelen2020.dk
Find pressebilleder mv. på bibelselskabet.dk/presse

